

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 — kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " " "
Egy hónapra 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: KOHÁNYI GYULA.
Főmunkatárs: LJ. MÓRICZ PÁL.
Kiadók: HOFFMANN és TÁRSA.

Hirdetési díj:

1000 szavasokig 5 kr. Nagyobb terjedelmű táblázat-
hirdetéseknél külön jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díjmin-
den külön bejelölésért 30 kr.

Az összeférhetlenség.

Debreczen, ápril 2.

H o i t s y Pál, volt orsz. képviselő írta az E—s-ben az alább követhető sorokat, a melyek oly finom irói éllel és művészettel állítják elének a magyar politikai élet züllöttségét, hogy nem foszthatjuk meg magunkat és t. olvasóinkat a közlésétől.

Közéletünk.

Micsoda elmaradott, paraszti erkölcsű nép azt a francia!

Kezdi összefogdosni és hűvösre tenni a Panama-botrány hőseit.

Az Arton irataiból kitűnt, hogy a törvényhozó testület egyes tagjai hallatlanul ostobán viselték magukat. Pénzt fogadtak el a szavazatukért. Egyesek ötven- sőt százezer frankot is kaptak, csak hogy a Panama-társulat érdekében szavazzanak, mikor ügye a törvényhozás elé került. Ezek voltak a nagy befolyású, tekintélyes emberek, a kiknek pártjuk, vagy legalább is frakciójuk van parlamentben. Mások sokkal kevesebbre taksálták magukat s megelégedtek rongyos öt-hatezer frankkal. De szavazatukat ép úgy pénzért adták el, mint amazok.

Ez pedig ugye nyilvános megvesztegetés, tisztelt olvasó? Pihá! Milyen nyomorult, aljas dolog!

Ezek a francziák a világ legfinomabb nemzetének tartják magukat. És mégis ily durva módon sértik meg a tisztességet és a közmorált. Hiszen ha már pénzszerzésre használják fel a mandátumot, nem tudják azt nagyobb eleganciával megcsinálni?

Mirőlunk azt hirdetik, hogy félig-meddig még barbár nép vagyunk és minálunk világért se történhetnék meg az ilyesmi. Nem akadna bárgyu, a ki fel is merne ajánlani egy képviselőnek megvesztegetésre szánt összeget (pláne ilyen csekélységet) s nem akadna képviselő, a ki nem dobná ki az ily szemtelen tolakodót.

*

Mi, ha már tesszük valamit, «chic»-kel tesszük. És ebben tanulhatnánk tőlünk a francziák, akik különben oly nagyra vannak az ő «chic»-kökkel.

Nálunk nem vesztegetnek meg senkit. Legfeljebb ügyvédi províziót adnak. Azt pedig szabad és illő elfogadni.

Nálunk, ha egy pénztársaságnak szüksége van valakire, nem borraival ad neki, hanem bevásárolja az igazgatóságba. Ott többet kereshet, mint ha egyszersmindenkorra néhány ezer forinttal kitörlik a szemét. Ott a saját érdeke hozza magával, hogy minél nagyobb mértékben használja fel befolyását a kormánynál. Mert minél nagyobb a pénzügyi jövedelme, annál több haszna van belőle neki is.

Ha pedig a pénzügyi ügyek üzleteket köt az állammal, hogy az igazgató-képviselő összeütközésbe jön a törvénynyel, nem szabadítjuk rá mindjárt a főügyészt, nem zárjuk el, nem tesszük vizsgálati fogságba. Ki is látott ilyen barbárságot. Legfeljebb megidézük az összeférhetlenségi bizottság elé. Az legrosszabb esetben arra marasztalhatja el, hogy képviselőségéről kell lemondania. De van eszünk, hogy az is megtörténjék. Abban a bizottságban csupa képví-

selők ülnek. A kollegák csak nem hoznak valami szigorú ítéletet. Kivált ha a bírák között olyanok is ülnek esetleg, a kik magok is tagjai egy-két pénzügyi vállalat igazgatóságának.

Igaz, hogy ilyesmi esetleg nyilvánosságra kerül. Az újságok kutatják, kipiszkálják a dolgokat s oly szemtelenek, hogy esetleg a képviselő urak sértetlen személyét sem kimélik. Ez pedig nagyon kellemetlen lehet. Nem azért, mintha a képviselő uraknak valami bajuk történhetnék. Róluk jobban van gondoskodva, mint az ég madarairól s a rét liliomairól.

De bosszantó reájuk nézve, ha a lapok nyilvánosan foglalkoznak az ő »magán« dolgaikkal. Mert hiszen világos, hogy magán dolgaikról van szó. A tárczája mindenkinek a legmagánabb ügye.

De hát édes Istenem! ezen csak könnyű segíteni. Minek adott volna nekünk a végzet egy »zseniális« igazságügyminisztert? (a ki, hogy az, maga is hirdeti.) Meg kell rendszabályozni ezeket a nagyszájú újságírókat. Tömlöczbe vele, a ki ezen túl magánemberek piszkos dolgait bolygatni meri. Semmi kétség, a képviselő magánember. Az ő dolgairól tehát említés ne legyen. Mit csinál, mit iszik, milyen pénztársaságokkal üzérkedik ahhoz senkinek semmi köze. Ő csak a törvényeket alkotja. Csinálhat olyan törvényt, a minő neki tetszik. Megzabolázhatja tehát azokat, a kik alkalmatlanságokat okozhatnak neki. Senki se vitathatja el tőle ezt a jogot. Van magához való esze, hogy éljen is vele.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Kis fiam szíjánál.

— A »D e b r e c z e n« eredeti tárczája. —

Eljöttem hozzád, drága kis fiam
Sir-ágyadhoz, hol alszol esendesen.
Nehéz a hant, mi rajtad domborul;
De ugy-e ott lent nem fáj semmi sem?

Kis melled a kintől ott nem piheg;
Fájó sírasra szád fel nem zokog,
Édesen alszol siri ágyadon,
Pihenve nyugszik mindenik tagod.

Elálmodod, hogy édes jó anyád
Ólébe tartva térdén ringat el,
S föléd hajolva méz-ajakával
Pizinyke szádra csókokat lehel.

Boldog vagy így, én drága kis fiam!
De sir utánad édes jó anyád
A szíve vérzik s tán be sem heged.
Őt ily korán a mért itten hagyád.

Fáj nekem is, hogy testvéréd között
Szép arczodat immár nem láthatom
S ha kérdik ők: testvérünk hova lett
Szívemet mint kő nyomja bánatom.

De bármiként vira! honn jó anyád
S fájó szíved bármint siratlak én:
Te nem ébredsz nem jössz vissza közzénk
Mélyen alszol itt a föld kebelén!

Nyugodj tehát!.. Nefelejts koszorut
Emlekjelül hagyok sírhantodon,
S mit néked küldött szíve mélyiből
Anyád csókját fejfádnak átadom.

Simon István.

Makaróni.

— A Debreczen eredeti tárczája. —

Írta: Vityi József.

Hárman ültünk az asztalnál: én meg a feleségem, meg Gyuri. Ha a feleségem ezt hallaná, ültakoznék bizonyosan, hogy az első nem »én« vagyok, hanem »ő«, s a családi békéért bizonyára Gyuritenném a primatialis luxusra, annyival is inkább, mert ő vendégünk.

A Gyuri különben jó gyerek, pardon, ember (mert felesége van, s falusi szokás szerint pedig innen kezdődik az emberség.) A feleségem pedig, daczára a jó szívének, most szörnyen haragszik rá, mert tetszik tudni, nem akar makarónit enni. Nem is késik rögtön megjuholni Gyurit.

— Te Gyuri — szól hozzá egész bizalmasan, mert unokatestvérek — mi a ménkü ütött hozzád, hogy nem smakkol a makaróni?!

— Smakkol a, de már jól laktam — felel Gyuri.

Akkor tessék azután nagyszáju újságíró had, megtámadni egy olyan erényes férfit, minő egy képviselő! Majd ránczba szedünk benneteket!

Oh, be csak szép előrehaladt ország is ez a mienk. Csupa öröm magyarnak lenni.

És még azt mondani, hogy nem boldog a magyar!

BELFÖLD.

Mende-monda a Kossuth-pártól. A Kossuth Ferencz elnökle alatt álló függetlenségi és 48-as párt belső viszonyairól újra tendenciózus híreszteléseket közölnek. A P. N. szerdai számában egész mesét olvastunk arról, hogy a párt kebelében micsoda forrongás uralkodik, mert a párt fiatal elemei elégedetlenek a pártvezetőséggel. Egy ízben már volt alkalmunk az efféle híresztelések teljes alaptalanságát kijelenteni. Most ismétéljük, hogy a függetlenségi és 48-as pártban ugy az elvek, mint az érzések dolgában a legteljesebb egyetértés uralkodik, s a tendenciózus híresztelések egyszerűen a párt körén kívül eső tényezők ellenséges törekvéseiből erednek. A párt összes tagjai — fiatalok és idősebbek egyaránt — a legőzintébb bizalommal vannak Kossuth Ferencz iránt, a kinek a párt érdekében kifejtett nagy buzgóságát föltétlenül méltányolják. Egyébiránt nagyon érdekes, hogy a kormányparti P. N. ugyanabban a számban, melyben a Kossuth-párt forrongásáról ad hírt, azt írja, hogy a szabadelvű párt sohasem volt egységesebb, mint mostanában.

A katonai titkok megőrzése. Azok közt a törvényjavaslatok közt, a melyeket az osztrák trónbeszéd bejelentett, ott van a katonai titkok elárulói ellen alkotandó javaslat is. Ezt a javaslatot, mint a bécsi N. W. T. jelenti, hosszas tanácskozások után úgy a magyar, mint az osztrák kormány elfogadta. A javaslat első részében azokkal a rendszabályokkal foglalkozik, a melyek segítségével a katonai titkok elárulásától mindenki elretentessék, a második részében pedig a kémkedés megátalására törekszik. — A törvényjavaslat

— Ugyan miből laktál volna jól, bizony még a huslevés se volt olyan, a milyenhez ti városiak hozzá vagytok szokva!

Feleségem mérges pillantásokat lövelt a sógorra.

A sógor pedig feleségem blokirózását nem bírván tovább, de meg nem akarván a beket megbolygatni, szedett a tából egy csirke nyakat, sőt makarónit is.

Feleségem láthatólag meg volt elégedve a hatással s azzal biztatta a sógort, hogyha csak a nyakát szedi ki, majd kétszer rendszabályhoz nyúl — és . . . ekkorra már tele tette a tányérját . . . (Hjah falun ilyen pech-hek érik az embert!)

Gyuri nem akarván a nagy hatalmassággal ujját húzni, miután meggyautázta az utat hozzá látott . . .

De feltűnt nekem, hogy a sógor a makarónit szépen kivágja s elegyengeti, mintha akár turós csusza lenne.

— Ejh sógor, ne lopl az időt! . . . feddem meg szeliden.

— Nem lopom, de . . .

— Nem fejezte be mondatát.

— De? . . . kérдем én.

— Tudod, mondok valamit.

— Mikor katona voltam az ágyut így definiáltuk: »Az ágyu semmi nem egyéb, mint egy nagy kerek, hosszú semmi, vastag

bényújtására a külföldi államok példája birtára a kormányokat, a hol ez a törvény már rég életbelépett. Eddig a maximális büntetés erre öt évi börtön volt. Az új törvény hírszerint sokkal szigorubb lesz.

A kvóta-bizottság megválasztása. A képviselőház tegnapi ülésén választották meg az új kvótabizottság tagjait. Megválasztottak: Apponyi Albert prof., Falk Miksa, Hegedüs Sándor, Horánszky Nándor, Josipovich Géza, Láng Lajos, Matlekovits Sándor, Pulszky Ágost, Széll Kálmán és Tisza Kálmán. A függetlenségi és 48-as párt tagjai tartózkodtak a szavazástól.

Az új bizottságnak már is nagy áttanulmányozni való anyag áll rendelkezésére; a törvényhatóságoknak a kvóta felemelése ellen a képviselőházhoz intézett feliratai. Ilyeneket eddig a következő törvényhatóságok terjesztettek be: Heves-, Somogy-, Fejér-, Borsod-, Pozsony-, Csongrád-, Szepes-, Esztergom-, Zemplén-, Bekés-, Zala-, Szabolcs-, Sopron- és Ung vármegyék; Hódmezővásárhely, Szatmárnémeti, Arad, Szekesfehérvár, Kecskemét, Marosvásárhely, Komárom, Kassa Debreczen városok.

Állami bevételeink hanyatlása. Az állampénztári kimutatások az utóbbi időkben igen kedvezőtlen eredményeket tüntetnek ki. Az egyenes adók kivételével ugyanis az összes állami kezelési ágaknál jelentékeny csökkenés mutatkozik, még pedig a fogyasztási adóknál épugy, mint az állami üzemeknél. E hanyatlás adatai február hóra nézve a hivatalos statisztika közléseinek tömkelegéből kiválasztva a következőkből tűnnek ki: a fogyasztási és italadók bevétele millió forintokban február hónapban 6166 (a múlt évhez képest — 329,000 frt) millió, a bélyegilletékek 1145 (—8000 frt), a jogilletékek 1806 (29,000 frt), a dohányeladás 3545 (—89,000 frt), a vasművek pedig 1134 (—160,000 frt) millió forintnyi bevételt szolgáltatottak. A kereskedelmiügyi tárcza üzeméi közül a posta, távtró és telefon 1332 (—24,000), az államvasutak pedig 6485 millió (—88,000 frt), bevételt eredményeztek.

Ez az általános hanyatlás kétségtelen tanúság arra, hogy a lakosság gazdaság gazdasági viszonyai és ezzel egyszersmind fogyasztói és szolgáltatóképessége mily óriási mértékben kimerültek. Hogy ezzel szemben a pénzügyminiszter viszont 620,000 forintnyi bevételi többletet tudott elérni az egyenes adóknál, ez a szigorított, kiméletlen végrehajtásoknak, azaz az adóprés fokozott munkájának eredménye.

aczéllal körülvéve . . . S én, nem akarok ágyuval játszani . . .

— De kérek — önkéntelenül is elfogott a nevetés — a m a k a r ó n i csak nem ágyu! . . .

— Az! . . . mondta egész komolyan. . .

Már olyan forma gondolatom támadt, hogy a Gyuri sógornak a nagy boldogságtól (alig két hónapja házasodott meg) elment az esze.

— De mégsem az — hisz, se nem vas, se nem semmi, se nem acél? — vetettem ellen.

— Nem értesz ahhoz. A makaróni, ha nem is krupp fele ágyu, de mégis ágyu.

— Mondjuk inkább, hogy csak manlicher? . . .

— Ez ellen tiltakozom a legerélyesebben.

— Az ágyu! . . .

A sógor olyan lelkesen és dühösen védte a makaróninak ágyui voltát, hogy minden perczen vártuk az explodálást. — A feleségem, csak erős idegzetének köszönheti, hogy el nem ájult. — (A gyakori és heves surlódások, melyek a házasság életben előfordulnak, megacélozzák a nő idegeket.)

A feleségem asztalt bontott. — Mi azonban nem hagytuk el megszállott pozíciókat, hanem egy valódi öreg ágyut, két kisebb pohár ágyuval, (ha mozsár ágyu van, ez is

Ev. ref. egyetemes konvent.

(M á s o d i k n a p.)

— Budapesti levél. —

április 1.

A konvent második napja jóval előbbre vitte a nagy munkát, amelynek befejezése a tárgyalások gyors menete dacára is több napot fog igénybe venni. — A segélyezések ügyével a végrehajtó-bizottság előterjesztései alapján, hamarosan végeztek s így már ma elintézték a konvent elé terjesztett iskola-ügyeket is. Nagybó érdeklődést a tiszántúli egyházkerületnek a debreczeni tanító képezdében német nyelv tanítása ellen fel-emelt szózata keltett, melyre az elnök Tisza Kálmán gyorsan kijelentette, hogy a törvénnyel ellenkező eme kérelmet nem lehet a kormány elé terjeszteni. A kérés ekkép nem vették figyelembe.

Az ülés lefolyásáról alábbi tudósításuk számol be:

Tisza Kálmán világi elnök megnyitván az ülést, Tóth Sámuel és György Endre jegyzők felolvassák a múlt ülés jegyzőkönyvét.

A jegyzőkönyvek hitelesítése után a konventi bíróságba póttagul Bartha Lajost s ezután a két jegyzői állásra Ragályi Györgyöt és Molnár Belát választották meg.

A konventbíróság ma délután 4 órakor kezdi meg működését. Tagjai: Antal Gábor és Szász Domokos püspökök, Tisza Lajos gr., Karap Ferencz, Fejes István, Dégenfeld József gróf, Tóth Sámuel, Póttagok: Szász Károly püspök, Molnár Béla, Bernath Elemér, Szabó János, Kolozsvári Sándor és Bartha Lajos.

A választások megtörténte után **Molnár Béla** betérjeszti a közigazgatási bizottság jelentését a hozzá utasított ügyek tárgyalásáról.

Tisza Kálmán elnök: A bizottság jelentésének tárgyalása a következő ülés napirendjére tűzött ki.

Kenessey Béla, a közalapi végrehajtó bizottság előadójának előterjesztése alapján a konvent az alábbi egyszersmindenkori segélyeket szavazza meg:

A dunamelléki egyházkerületben 26 egyháznak összesen 1250 frtot, 2 lelkésznek összesen 110 frtot.

A dunántúli egyházkerületben 31 egyház összesen 1650 frtot, 20 lelkész összesen 830 frto.

lehet) felállítottuk egymás közé, hogy így fenn legyen tartva a statusquo . . . És csodálatos mennél inkább durrogott a pohár ágyu (mert egyelőre ebből lőttünk, az öreg csak a töltényt szolgáltatva hozzá) annál erősebb lett bennük — most az egyensúly, — hanem a béke iránti szeretet.

A Gyuri sógor egy félóra mulva csokolózást ajánlott. — En azonban ezt visszautasítottam.

— Te vén tüzer! mondtam neki, ám bátor 10 évvel én vagyok az idősebb veled nem csokolózom!

— Jól van bruder mondtá neheztelő formán. »En nem bánom«. Ismét vig lett. — De azért szabad tudnom, mért nem akarsz megcsókolni?!

— Mert neked ágyuid vannak. Mert te a makarónit is ágyunak nézed.

— Annak márczius elseje óta! mondtá határozottan.

— Hisz az előtt házasodtál meg egy héttel! — Ugye?!

— Természetesen, hisz te voltál a násznagy . . . Tudhatod?!

— De mit tartozik ez a makarónihoz, az ágyuhoz?!

— Nagyon oda tartozik, mert . . .

— Mert?!

Elcsúszta az egyik ágyut s mivel utána megköszörülte a torkát, szólt:

A tiszánóneni egyházkerületben 56 egyház összesen 2860 forintot, 40 lelkész összesen 1700 forintot.

Az erdélyi egyházkerületben 55 egyház összesen 1935 forintot, 47 lelkész összesen 1360 forintot.

A tiszántúli egyházkerületben 89 egyház összesen 2990 forintot, 72 lelkész összesen 2295 forintot.

Tisza Kálmán elnök indítványára a konvent Kenessey Bélának az előadói tiszttel teljesítéséért köszönetet mond.

A napirend következő pontját iskolai ügyek tárgyalása.

Radácsy György előterjeszti az egyetemes tanügyi bizottság jegyzőkönyvét s a bizottság elnökének, **Joó Istvánnak** a konventhez intézett levelet, melyben ama reménynek ad ki fejezést, hogy az egyetemes tanügyi bizottságnak sikerülni fog működésével a protestáns elveket a tanügyi terén képviselni, irányító befolysát visszanyerni s a tanügyi kormányt, ha kell, eszmékkel segíteni.

Az előadó a bizottság tárgyalásairól felvett jegyzőkönyv kapcsán a konvent elé terjeszti az egyetemes tanügyi bizottság határozatait, illetve javaslatát.

A bizottság a hozzá utasított ügyeket fontosságukra való tekintettel külön népiszkolai, középiskolai és felsőiskolai előadóknak adta ki s határozatait ezek véleményének meghallgatásával hozta. Jogi szakelőadóul dr. Ballagi Géza választatott meg. A népiszkolai tanítóhiány tárgyában a bizottság javaslata értelmében a konvent elhatározta, hogy mivel az ennek a kérdésnek a tisztázásához szükséges adatok még nagyon hiányosak, a szükséges adatok összeírásához az egyházkerületekhez rovatoss kimutatási ivatek küld kitéltés végett.

Fontos kérdés a tanítói változások ügye is. Nagyon gyakori az az eset, hogy a tanító egyik egyházkerületből a tanév közepén eltávozik s más egyházkerületben előbbi alkalmaztatása helyén kiállítandó elbocsátási bizonyítvány nélkül is elfogadják. A bizottság annak kimondását javasolja, hogy a tanítók csak a tanév elején vagy végén távozhassanak el s utasítsanak az esperesek, hogy a tanítókat csak akkor alkalmazzák, ha elbocsátási bizonyítványt mutatnak fel. Egyúttal kérje fel a vallás- és közoktatásügyi minisztert, hogy utasítsa az állami közögeket is a határozat figyelembe vételére.

Antal Gábor arra utal, hogy e kívánalmat éppen a miniszter hangoztatta az egyházkerületekhez intézett leiratában, tehát felesle-

ges ebben a kérdésben a kormányhoz fordulni. De a maga részéről is helyesli azt hogy a konvent mondja ki a fent körülírt határozatot a maga hatáskörében.

Czike Lajos; A határozathozatalt is feleslegesnek tartja az elbocsátó levél kérdésében, mert ezt már egyházi törvény szabályozza. Annál szükségesebb annak kimondatása, hogy a tanítók csak a tanév elején vagy végén hagyhassák el az intézetet, melynél működnek.

Körmeny Sándor nem várhat nagy eredményt a határozathozataltól, ha nem fűznek hozzá szankciót. Hiszen a konvent intézkedett ebben a tárgyban s határozatát nem hajtották végre, mert nem volt szankciója.

Radácsy György előadó felvilágosításai után

Tisza Kálmán elnök felteszi a kérdést. A konvent a bizottság javaslatát elfogadja.

Német nyelv a debreczeni tanítóképzésben.

Radácsy György előterjeszti a bizottság jelentését a tiszántúli egyházkerület kérdése tárgyában. A tiszántúli egyházkerület azt a kérést intézi a konventhez, hogy kérje fel a közoktatásügyi kormányt arra, miszerint ne követelje a debreczeni református tanítóképzésben a német nyelv tanítását. A német nyelv tanítása a tanítóképzésre azért tételt kötelezővé, hogy a tanítójelöltek német paedagógiai könyveket is olvashassanak. Mivel azonban ezt a célt úgy sem érhetik el az iskolai nyelvtanítás rendszere s a német nyelv elleni ellenszenv miatt, mellőzendő a német nyelv tanítása s az arra vesztegetett idő hasznosabban értékesítendő.

Tisza Kálmán: Inti a konventet, hogy ne kérjen olyant a mi a törvényvel ellentézik. Talán csak nem akarja a konvent azt elérni hogy önmaga degradálja a debreczeni tanító képzést azáltal hogy ott ne lehessen olyan képesítést nyerni, mint az állami képzésben. Ezzel arra kényszerítenék a kormányt hogy az e képzésből kikerült tanítókat mint csekélyebb kvalifikációjukat ne alkalmazza iskoláiban.

Bernáth Elemér: szintén nagy súlyt fektet arra hogy a református tanítóképzésben éppen olyan képesítést lehessen nyerni mint az államiakban. Epen ezért súlyt fektet a német nyelv tanítására. Nem szeretné, ha a konvent ezt a tárgyat a hazafiaság kérdésével hozná kapcsolatba és sérelmet faragna belőle.

Dégenfeld József gróf: Nem akar a törvényvel ellentéző kívánságot érvényesíteni. De konstatálja, hogy az iskolában még senki sem tanult meg úgy németül, hogy annak valaha hasznát vehette volna. Az erre pazarolt időt jobban és gyümölcsözőbben lehetne értesíteni.

Tisza Kálmán elnök indítványára a konvent kimondja, hogy mivel a miniszter ama kívánsága, melylyel a német nyelv tanítását a debreczeni református tanítóképzésben sürgető, a törvényben gyökerezik, ennek ellenében a konvent nem tartja szükségesnek felszólalni.

A konvent ezután letárgyalta a népiszkolai tanítóképzés s a tanítói korpótlékok biztosításának ügyét.

Kimondotta, hogy a gimnáziumokban egy tárgy számára ugyanazon intézetben lehetőleg egy szerző munkája használandó.

A nem református középiskolába járó református növendékek vallásoktatására vonatkozólag elhatározta, hogy a budapesti és kolozsvári theologiai akadémiakon tanfolyamokat nyitatt hitoktatók kiképzésére, a kinek díjazásáról való gondoskodásra a vallás- és közoktatásügyi minisztert kéri fel.

Elfogadta a konvent a tanügyi bizottság által készített szabálytervezetet a főfelügyelet irányában követendő eljárásról, valamint a lelkészkepzésről s a gimnázium vallásstanárok minősítéséről és végül a magyar irodalmi tanterv módosításáról. Utóbbi tárgyban felírta a kormányhoz.

Több középiskola államsegélyezési ügyének elintézése után.

Tisza Kálmán elnök az ülést d. u. 1 ó. 30 p. berekeszti s folytatását holnap d. e. 10 órára halasztja.

Délután négy órakor a konventi bíróság ülésezett s ítélkezett a tiszabecsei és mikolai lelkészek és a mezőturi tanár ügyében. Az egyes ügyek előadói Fejes István, Karap Ferencz és Molnár Béla voltak.

KÜLFÖLD.

A Krétai hadjárat. A görög trónörökös már átvette a thesszáliai határon felállított görög csapatok fővezérletét s már ki is adta a kiáltványát, melyben ezt a csapatok tudomására hozza. A kiáltványszövege a következő: „Ő felségem engem méltóztatott a thesszáliai hadsereg főparancsnokságával megbízni. A mikor a hazára nézve oly nehéz és válságos órában helyemet elfoglalom, kifejezést adok annak a meggyőződésnek, hogy ti mindannyian teljesítitek kötelesegeteket, hitek maradtok eskütkökhöz és türelmet és kitartást tanusítottok, hogy minden nehézséget legyőzhessetek. Legyetek engedelmesek a törvény és felebbvalóitok iránt és mutassátok meg, hogy fegyelmestek vagytok mert a fegyelemben rejlik a fegyverek nagy hatalma.“

A görög-török határt tudvalevőleg több ízben rendezték már. Mikor a királyrag alapított, nagyon is szűkre szabták meg a határait, a határ az artai öböltől, a Pindus és Othrys hegységen át a voloi kikötőig terjedt. Nagyon sok, kizárólag görögök által lakott vidék, mint Thesszália, Albániának déli része s Macedónia török kézben maradt. Nagyon természetes, hogy ezek Görögországhoz akartak tartozni s Görögország is minden eszközt megradaított arra, hogy ezeket a területeket bekebelezhesse. Ezek a törekvések oda vezettek, hogy a hatalmak a berlini szerződésen elhatározták, hogy a hibát korrigálják; a görögöknek olyan határt ígértek, a mely Korfu északi csucsától keletre terjedt s nem csak Thesszália déli részét, hanem a Salamvria egész folyamvidékét tehát egész Thesszáliát, s az Olymposi hegységet is magában foglalta. Törökország azonban állhatatosan vonakodott attól, hogy ezt az ígéretet bevaltsa; csak nagy huzavona és háborúval való fenyegetés után jött létre 1881-ben a megegyezés, a melyben Görögország megkapta

— Barátom — kezdte suttogó hangon — el ne árulj, hogy makarónit ettem, a feleségemnek, mert akkor végem van . . .

— Nem értelek . . .

— Elhiszem. — Házasságunk utáni héten valami jóval akartam meglepni a feleségemet. A gondolatot tett követte. Mikor az irodából kijöttem, bementem a Stern Jakabhoz, a ki fűszerkereskedő az „Eleven kutyához“ a sarkon s kértem öt kilogram makarónit . . . Azt én tudod, nagyon szeretem, maga a Stern ur szolgált ki s állítólag meg is szerezte. Haza czipeltem s aztán gondoltam, hogy a feleségem megőrül neki. Nem — hanem jelenetet rök-tönzött . . . hogy én ilyen meg olyan pazarló vagyok — minék öt kilo-ram makaróni? ! Már az idén is makarónit fogunk enni. És így tovább . . . Elkezdett sirni . . .

— Különös . . . szóltam közbe.

— Hát sirj ha jól esik, — gondoltam magamban. De mégis ő volt erősebb, mert egész nap vagy talán egész héten képes lett volna sirni, ha én nem engedek . . .

— Kár volt! . . .

— Én is azt gondolom most már . . . Jó hogy előbb nem zsarnokoskodott, míg a mamája ott volt. Engedtem. Hozzámentem s elkezdtem könyörögni, hogy többet nem leszek ilyen pazarló és a többi . . . A feleségem megjuhászodott s én becsületesszava mra megígértem, hogy többé nem fo-

gok enni makarónit. Most már érted ugy-e? A családi béke kedvéért lemondtam legkedvesebb étkemről s hogy a feleségem mert kívánta ezt? Azt mai napig sem tudom megfajtenil

— A papucs! . . . Te szerencsétlen! mondtam én . . . Most már értem, miért ágyú a makaróni, De hisz fogadásodat megszegted?

A „papucs“ belejajdult a Gyurka szívébe . . . Most már világos volt előtte a helyzet. —

— Igaz lehet . . . morfondirozott magában — de még a fogadásomat nem szegtem meg, mert a makaróni csak kis kurtásan az, hosszában szétvágva galuska . . . Ha tudtam volna ezt . . . De most azért is megzszegem! kioldalgott a konyhába.

Hátha maradt volna egy kis makaróni! Talált csakugyan valami lábosban s neki esett aztán levél papirosat kért tőlem s irt a feleségének.

„Kedves Muczusom!

Nagyon jól telik az idő, nem is csoda, csuda, hisz sógorom nap-nap után makarónival traktálja a te kis uradat

Gyurit.

Bepakolta és elküldte.

a mai határait E szerint a berlini kongresszus által ígért területekből elveszítette Del-Albániát, a Harkas folyó vidékét és az Olympos hegy vidékét.

Egy a régi, mint az 1878. évi határ természetes határ volt, mert hegyvidékek képeztek és a folyamvidékek osztatlanul a görögök kezébe jutottak. Az 1881. évi határvonalnak nincs meg ez a tulajdonsága s azért a görögök hátrányban vannak a törökökkel szemben. A közlekedő út Törökország és Görögország közt a Zygos-szoroson visz keresztül, mely görög kezben van. Ennek megvédése érdekében a törökök Metsovót megerősítették s katonailag uralkolnak az egész görög határ fölött.

A második gyenge pontja a görög határnak Larissától nyugatra van, ez a pont is olyan, hogy a törököket offenzív háborúra képesíti, a görögöket pedig defenzívra.

A Larissában összpontosított görög csapatoknak nem valami nagyon kedvező a helyzete.

A tegnapi nap ismét a szenzációsabbak közé tartozik, Nem azért, mintha a táviró a nagyhatalmak eljárásának eredményéről hozott volna valami nevezetesebb jelentést, hanem épp azért, mert eredményéről eddig szó sincs és nem is lesz. Mi sem jellemzi a helyzetet jobban, mint egy berlini távirat, a mely szerint maga a porta kéri a hatalmakat, hogy szüntessék be a további közbenjárást, mert nélkülök a törökök is, a görögök is sokkal hamarabb boldogulnak.

A felkelők nap nap után újabb török erődöket támadnak meg Kréta szigetén és a hatalmak hajóiról folyton folyik a bombázás. A legnagyobb hajók legnagyobb ágyúira van szükség, hogy a felkelők feladják állásaikat, melyekhez halálmegegyezéssel ragaszkodnak.

Konstantin görög trónörökös már Larissában tartott szemlét katonái felett, fegyverre, kitartásra buzdítván őket. — A bécsi minisztertanácsnak semmi esetre sem lesz meg az a várt eredménye, hogy a görög és török határszeli csapatok közt semleges zóna létesíthető és miután ma már körülbelül befejeztetett a felvonulás és mert április 6-ika, a görögök nemzeti életében ez elsőrendű kritikus nap mindinkább közeledik, a hadüzenettől sem vagyunk már messzire.

Az örmény mozgalom folytonos terjedése mellett vészjósló jelenség az albániai forradalom kitörése és bár Szerbia jegyzéke a frázisok értékére szállítandó le, abban a tényben, hogy ez a kis állam újra fészkelődik, megnyugvást a jövőre nézve alig találhatunk.

TARKA-ÉLET

B. Ruzsinszky Ilona.

Az édes bor hevitő mómora s a szerelem emésztő tüze mind meg van a sikerült dalban. És a ki a dalnak, az éneknek mestere, az az igazi il trovatore . . .

Jázmint virágos erdőbe tévelyedünk be. Mámoros lesz a szív . . . Kékszemű leányok, barna fiúk össze-összenéznek, mosolyognak, mosolyognak, mintha csak jázmint virágos erdőben együtt tévelyegnének? . . . Aki mestere a dalnak, az éneknek, az az igazi troubadour . . .

Es ez a kedves szöke asszonyka B. Ruzsinszky Ilona is ilyen igazi istentől ihletett mestere az éneknek. Mi nem akarjuk a napot felfedezni, olyan volna ez részünkről mintha más embereket vaknak és siketnek tartanánk, felakarván hívni figyelmüket a ragyogó égi testre s magyarázni akarván nekik a fülemile énekét . . .

B. Ruzsinszky Ilona ének művészete is ilyen nem mindennapi. Csak egy ariáját kell meghallgatni, milyent a T r a-

v i a t á b ó l e legközelebb a tisztviselők által rendezett jótékony hangversenyen fog énekelni hogy teljes mértékben érezzük azt a veszteséget, mely a B. Ruzsinszky asszony távozásával a színházat érte, hogy belássuk, még ha elfogult va kok volnánk is, hogy egy ilyen ragyogó napot lehetetlen pótolni egy közönséges s u g á r k á v a l ? . . .

De nemcsak mint művész, hanem min családjában és feleség is ritkítja párját ez a szöszke, fiatal asszony, mely nemes római erényekben pedig a festett világ asszonykái nem mindig egyformán ékesek . . . Igazi hollandiai festő ecsetére méltó kép, a mikor a szöszke pöszi babukának dudolgat egy egy bölcsődalt.

— Csucsuj baba! Tente, tente! ez lehet ám még csak az édes, kedves bölcsődal, milyent még a muszka király fiának is aligha énekelnek? . . . Tente, tente! de szép is ez a dal, de kedves is az ilyen asszony . . .

Mi nem is! — az az hogy javítsuk ki magunkat — mi sem bucsuzunk t e h á t v é g l e g t ö l e. Mert hisz másként is már egészen d e b r e c z e n i c z i v a lett, amikor egy kedvelt debreczeni újságíró barátunknak B e r e c z k y L a j o s n a k nyújtotta hitvesi fogadással a kezét . . . Ez a szeretet is visszatartja, visszafogja hozni körünkbe mindig a páratlan énekes művésznőt, de a k ö z ö n s é g s z e r e t e t e i s, mely kedves közönségétől, B. Ruzsinszky f. hó 8-án fog elbucszni egyik kedvenc szerepében, mint — Gerolsteini nagyhercegnő.

A tavasz megjött, de a csalogány távozik. Bus ábrándjaink támadnak, mint a bucsu utolsó szava. Nagyon gyöngének, szürkének látszik az a mentő sugar? . . . Adná Tháliának és János direktornak az istenasszonya, ki nevezeték Fortuna istenasszony Ö nagyságának, hogy vajh' tévednének ami csillagász kritikaink?

Chevalier de Flaneur.

Táviratok.

Országgyűlés.

Saját tudósítónk távirata.

Budapest, április 2. Érk. d. u. 5 ó.

A képviselőházba már tíz óra előtt óriás érdeklődés volt. A padsorok és folyosók valamint a karzatok zsúfolva voltak, mire S z i l á g y i Dezső megnyitotta az ülést.

M o l n á r Antal jegyző állott fel az elnök előterjesztései után és felolvasta először az összeférhetlenségi bizottság hivatalos véleményét, melyet R u d n y á n s z k y Béla szerkesztett s amely azt az ítéletet hozza a k é p v i s e l ő h á z tudomására, mely szerint T o l n a y Lajos, N e u m a n n Armin, B e n k e Gyula és S a m u e l Lázár állásai nem összeférhetlenek. — A felolvasás alatt az ellenzék folyton zugott, nem a k a r t á k m e g h a l l g a t n i s különféle kifejezésekkel illették s kormánypartot.

Ezután következett a s e n z á c z i ó **Andrássy Tivadar gróf külön véleménye.**

Az összeférhetlenségi bizottságelnöke nyíltan bejelenti a Háznak, hogy a nevezett 4 képviselőt **mandátumától meg kellett volna fosztani**, mert tudva nem jelentettek be fennforgó összeférhetlenségi esetüket, Andrássy véleménye valósággal l e s u j t o t t a k o r m á n y p á r t o t. Az ellenzék tomboló éljenzéssel és tapsviharral fogadta felolvasott külön véleményét.

Az ellenzék külön véleménye.

L á s z l ó Mihály és R á t k a y Lázló különvéleményét olvasta fel ezután a jegyző, mely szerint a négy képviselő állása szintén összeférhetlen.

A vita.

J u s t Gyula a függetlenségi és 48 as párt volt elnöke alatt fel és nemcsak helytelenek, hanem alakilag istörvénytelennek mondja a bizottság ítéletét, amely nem is volt határozatra jogosítva Határozati javaslatot ad be ez irányban, amelyet az ellenzék meg éljenez.

P u l s z k y Ágost Justh javaslata ellen újabb határozati javaslatot ad be. Beszéde után 5 perc szünet.

Szünet után.

P o l ó n y i Géza szerint A n d r á s s y gróf hálára kötelezte maga iránt az országot.

S z i l á g y i Dezső: Az ítéletet hozó bíróság tagjait nem szabad sem ócsárolni sem dicsérni.

P o l ó n y i: A házszabály a jelenlevők és nem a szavazók többségéről szól, ezért négy vélemény volt négy ellen s így a **határozat semmis.** A köztestesség nevében kéri Justh javaslatainak elfogadását.

M o l n á r János, S á g h y Gyula, V i s o n t a i Soma, K o m j á t h y Béla, S z e n t i v á n y i Árpád mind Justh javaslatahoz járulnak. Szentiványi erkölcsi szempontból fogadja el, mert különben az ítélet szabályszerűnek tartja.

A kormányparttól Pulszky kivül csak K i s s Ferencz szolt az előadási jelentés mellett.

A szavazás.

Pulszky és Justh javaslata felett névszerinti szavazást akar elrendelni az elnök, mit a Ház elfogad és az ülést 5 percre új b o l f e l f ü g g e s z t i k. — Szünet után s z ö t ö b b s é g g e l e l f o g a d t á k P u l s z k y javaslatait.

Az ellenzéken nagy a felháborodás.

Az osztrák kormány lemondott!

Eudapest, apr. 2. A »Debr.« ered. táv' A képviselőház mai ülése alatt híre terjedt, hogy az osztrák kormány a kiegyezés miatt lemondott. Később hiteles hír jött a lemondásról, de okairól nem. — Egyik hír szerint a nyelvkérdésben kiadott rendelet miatt, — más forrás szerint azért, mert egyáltalán nem volt képes B a d e n i többséget alakítani. Legújabb hírek szerint a király újra Badenit bizza meg kabinet alakítással, mely esetben Gleispach igazság, Gautsch közölt, és W e l s e r s h e i m b honved liberális miniszterek kiépnek a kabinetből.

A börze N a g y h a u s s e a l fogadta a hírt.

Újdonságok.

* **Egy irónó halála.** A legmélyebb részvétellel értesülünk a szomorú hírről, hogy S z t a n c s e k János, debreczeni kir. ítélőtábi bíró neje, szül. B u d a y Etel asszony ma hajnalban rövid, de súlyos szenvedés után 54 éves korában jobblétre szenderült. Az elhunyt irónó közismert alakja volt helyi társadalmunknak, melyben előkelő műveltségével és kedves modoránál fogva a legelső helyek egyikét foglalta el, nem is tekintve férje kiváló állását. Sz. B u d a y Etel név alatt az irodalommal is foglalkozott nagy előszeretettel és általános sikerrel. A helyi lapok évek hosszú sora óta igen sok rajzot, novellát és hangulatképet közöltek tőle, amelyekért a közönség szinte rajongott. A Csokonai-körnek is rendes munkatársai közé tartozott, műveit rendszeresen M á n d o k y Béla szokta volt felolvasni. Valamennyi irodalmi dolgozatát szép folyékony költői stíl, a forma eieganciája és

az érzelem mélysége jellemezte. Szta n c s e k Jánosné alig néhány nappal ezelőtt lett rosszul, csekély jelentőségűnek látszó támadás keletkezett a nyakán, mely azonban iszonyatos fájdalmakat okozva oly gyorsan végzett a kiváló szellemet éltető gyöngénői szervezettel, hogy tegnapelőtt orvos, dr. Br u k n e r Ernő kívánságára táviratilag hívták le Budapestről dr. B a k ó Sándor egy. m. tanárt, akik aztán a tegnapi nap folyamán nagy operációt végeztek a daganaton, amely azonban nem segített és a beteg az éj folyamán kiadta lelkét. A család, mely külön gyászjelentést nem adott ki, az elhunyt író nő holttestét Felső-Bányára szállíttatja. A helyi lapok külön gyászjelentés útján tudatják a szomorú esetet.

S z t a n c s e k Jánosné életrajzi adatait röviden a következőkben foglalhatjuk össze:

Bölsei B u d a i Etel 1844-ben született Szathmár-megyei Buday-Ábrányban. Nevelését Szathmár-Németiben nyerte, irni Budapesten kezdett s azóta irt lankadatlan munkakedvvel, kitűnő tehetséggel sok-sok élvezetes dolgot. Foglalkozott aquarellfestéssel és műhímzéssel is, amit nem kevesebb tehetséggel, mint szorgalommal üzött.

Munkálkodása közben megnyilatkozott a szíve s boldog felesége lett Felső-torja S z t a n c s e k Jánosnak, a kitűnő jogásznak, a ki ma bírja a debreczeni kir. ítélőtáblának. Házasságából három gyermeke született: E l m a, akit dr. P l a t t y Zsigmond járásbíró vett nőül; Z o l t á n, a ki tegnapette le Kolozsvárott a doktorátust és I l ó n a, akit F ü l b i e r Béla vett nőül s aki 9 hó előtt halt el Budapesten. Az anyja özv. Bölsey B u d a y Imrené szül. Roklaticzki Miskolczy Amália 74 éves matrona, aki zokogva sir leánya ravatalánál.

* **Presbiteri gyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház presbiteriuma vasárnap f. hó 4-én d. e. közgyűlést tart az egyház tanácstermében, melynek főtárgya a s z á m v e v ő i á l l á s betöltése lesz.

* **Koch új tuberkulinje.** A berlini táviratok már hírt adtak arról a szenzációs dologról, hogy K o c h új szert talált fel a tüdővész gyógyítására. A D e u t s c h e M e d e z i n i s c h e W o c h e n s c h r i f t ma megjelenő számában Koch tanár h o s z u c z i k k e n írja le tuberkulinjét. A közlemény mint Berlinből táviratozzák, elmondja, hogy első fölfedezése óta folyton arra törekedett, hogy tökéletesítse orvosserét. Ujra abból az elvből indult ki, hogy a baktériumok és produktumaik alkalmasak a fertőzés megakadályozására. Az 1890-ben előállított tuberkulinrel folytatott kísérletei azt a gondolatot érlelték meg benne, hogy a tüdővész bacillusai mechanikai szétrombolás után könnyen felszívódnak a testbe. Sok kísérlet után sikerült neki mechanikai uton kétféle anyagra készíteni a bacillusokat, a melyeknek egyike alkalmas az immunizálásra. Koch az új tuberkulint r-r-el j e g y z i a m e l y a h a s z n a l a t n á l n e m o k o z l á z a s reakciót. A betegek még sem érzik a tuberkulin hatását, a folyton nagyobb adagokat teveszkendeznek a bőrök alá. Eddigi kísérletei után megállapította, hogy a farkasbetet okvetetlenül meggyógyítja az r-tuberkulin.

* **Petőfi-ünnepély** A debreczeni főgymnasiunál **Ö n k é p z ő K ö r e** a főiskolai énekhar közreműködésével, 1897. április hó 4-én, vasárnap d. e. fel 11 órakor, a főiskolai énekeremben Petőfi-ünnepélyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Imádságom. Előadja: a főiskolai énekhar. 2. Elnöki megnyitó. Tartja:

Zádor Ervin VIII. o. t. 4. Petőfi emlékezete. Irta: Laucsek Károly VIII. o. t. Szavalja Ungár Simon VIII. o. t. 4. Bert IX. Concer Előadja: Szilágyi Imre VI. o. t. (hegedűnt és Ujfalussy Géza VII. o. t. (zongorán.) 5.) Emlébeszéd. Tartja: Besseyei Lajos VIII. o. t. 6. A holt költő szerelme, Jókai Mórtól. Szavalja: Gévai Béla VII. o. t. zongorán kíséri Jóna Kálmán VII. o. t. Szünet 7. Magyar dalok. Előadja: a főiskolai énekhar. 8. Az együgyű paraszt, Szentjóni Szabó Lászlótól. Szavalja: Végh József VI. o. t. 9. Gaál Ferencz III. Rhapsodia, zongorán előadja: Grausz Márton VII. o. t. 10. Humoreszk. Felolvassa: Kentzler Gyula VII. o. t. 11. Nemzeti dal. Szavalja: Szücs László VII. o. t. 12. Szózat. Előadja: a főiskolai énekhar. A rendezőség

* **Jászay Mari bucsufellépte.** A debreczeni városi színházban szombaton 1897. évi április hó 3-án lesz, mely alkalommal 50 %-kal felemelt helyárakkal, itt először a Vigszínház egyik legutolsó szenzációja kerül színpadra: N i o b e három felvonásos bohózat H a r r y P a u l t o n és A. E. Paulton, fordította: S z o m a h á z y I s t v á n, melynek főbb szerepei a következők: D u n n Péter az általános biztosító társaság igazgatója Szilágyi Vilmos. Karolina, a felesége Olaszné Julia. Griffin Helén, Griffin Hetty Karolin húgai Kiss Irén, Szabó Irma, Griffin Kornél, Karolin bátyja Benedek Gyula. Lord Hamilton Tomkins Bartha István. Siloks Péter Püspöky Imre. Beatrice a leánya, Halmj Margit. Milton Magda nevelőnő Cserényi Adél. — Mary, szobaleány Makrayné. — Niobe, (szobor) J á s z a i Mari, Innings Fülöp Vidor Dezső. — N i o b e holnap előadása, tekintettel arra, hogy Jászai Marinak a feltizenegy órakor éjjeli vonattal el kell utaznia, kivételesen 7 ó r a k o r k e z d ő d i k.

* **Zivatar.** A világos felöltök, világos tavaszi ruhák és világos női kalapok alig jelentek meg és ma már jelentkezett mindezeknek adáz ellensége az első nyári zivatar is. A nyári zivatar, amely rendszeren olyankor szokott hirtelen és váratlanul lecsapni, amikor az ember a legkifogástalanabban vasalt czilindirben, a legkényesebb színű kabátban jelenik meg az utcán, ma, első felléptekor mégis némi tapintatot és józólést tanusított: d. g. u. 1/3 órakor kopogtatott be h a t a l m a s m e n y d ö r g é s s e l a mikor déli pihenőre tért az emberiség smikor már nem tehetett kárt azubogó zápor a fentemlített tavaszi czikkekből. Azok számára, akiket déli álmukból még ez a meglehetősen erős mennydörgés sem tudott felkeltetni, ime adjuk az idei első nyári zivatar leírását: Dél tájban sűrű, koromfekete felhők tornyosodtak a város fölött. A cikázó villámok csakhamar erős mennydörgés követte s ezután sűrű kopogás hallatszott az ablakokon. Egy félórán keresztül tartott a záporos, azután ellállott, és a felhők széjjelszakadoztak. Holnapra azonban remélhetően megint a tiszta kék tavaszi égbolt borul a város fölé, meleg tavaszi napsugarak főlátszítják az utcákat és feltűnnek a világos tavaszi ruhák, a virágos kalapok, a vasalt ezilinderek mintha mi sem történt volna, mintha ez a korai nyári zivatar nem lett volna egyéb, mint az idő ő fenségének egy kedves április elei tréfája.

* **Fényes hangverseny a színházban.** Folyó hó 6-án a színházban, mint már megírtuk, a városi tisztviselők nyugdíjintézete javára fényes hangverseny fog rendeztetni. A műsor — mely mintegy 10 számból fog állani, már jórésztben össze van állítva. Részt vesz a hangversenyben a helybeli 39 ik gyalogezred zenekara, a városi dalegyüt, a zenekedvelők köre, B. R u z s i n s z k y Ilona és F. K á l l a y Lujza asszonyok szóló és F. K á l l a y Lujza asszonyok szóló s elhatározták hogy a jubileumot fényes ünnepségekkel kapcsolják egybe. Legutóbbi

urak pedig a Hármas szövetség cz. egyfelvonásos kedves vigjátékot fogják előadni, a melyben S z a b ó Gizella, P é t e r Olga, E r b e r Margit kisasszonyok és M i l e Pál lapunk belmunkatársa vesznek részt. A hangverseny befejező számát az a tizenkét bájos és kedves leányka fogja kitölteni, a kik az Emke hangversenyén résztvettek s eléneklik újra a L i n g e r - L o n g e r t és a L á r i l e t t ő t, a mely azóta még folyton a fülünkbe cseng. A rendezőség — melynek élén a fáradhatlan R o n t s i k L a j o s kultúratanácsnok áll — már megtette az előkészületeket a hangversenyre s ma délután megkezdődtek már a próbák is. Felhívjuk a közönséget tekintettel a szépczelra a minden tekintetben sikerültnek ígérkező hangversenyre, melyre 50 % árfelemelés mellett már a tegnapi naptól elő lehet jegyezni a színházi pénztárnál, hétfőtől kezdve pedig ugyanott majd ki is lehet váltani.

* **Szotyori Nagy Károly nagy beteg.** A debreczeni ev. ref. egyház nagyhirű aggkántora már hosszú idő óta súlyos betegen fekszik s mint részvétellel értesülünk a legutolsóban van s környezete el van készülve a legrosszabbra. Szívvel kívánjuk, hogy fordítsa el az ég az ősz zenész feje fölől a nagy csapást!

* **Elhalasztott esküdtészeki tárgyalás.** A debreczeni kir. törvényszék elnöke ez uton is értesíti a folyó évi második negyedére kisorsolt esküdtéket, hogy 921/187 eln. szám alatt holnap reggel 8 órára kitűzött S c h i l l e r kontra S z a t m á r y-féle esküdtészeki tárgyalás elmarad s így az esküdtékek nem szükségesek megjelenniök.

* **A debreczeni honvéd önkéntesek.** A prüfung tehát le van téve, a nyalka önkéntesek oldalba rugták az önkéntesi iskolát, széledtek a csapatjaikhoz, hol az elméletbe tanultakat gyakorlatilag is fogják értékesíteni. A debreczeni 3-ik honvéd gyalogezrednek is megérkeztek az önkéntes fiai, nyalka, csinos fiuk mind s három kivételével a legzebb sarzsiban, a káplári sarzsiban van valamennyi Hej, mert szép az a káplár sarzsi s a fiatal kor ama gyönyöreit, melyek ezzel járnak, sokszor sohajta irigyelik a generális urak is, akik többnyire podagrasok és öregek is.

* **Házi hangverseny a zenedében.** Ma este 7 órakor érdekes házi hangverseny lesz a zenede nagytermében. Ének, zene váltakoznak a műsoron és még F e r e n c z y Margit urnó fog monologot tartani.

* **A nőegylet gyűlése.** A helybeli nőegylet mult hó 30-án tartotta évnegyedes egélyosztó választmányi gyűlést melyen a tagok szép számmal jelentek meg. A gyűlésen V e r e s n é S z a t h m á r y Terez elnökölt. A helybeli részvénytársulatok által az évi jutalékból az egylet árvaházára adott ajándékokat a választmány köszönettel vette. Ezután 69 folyamodó szegény között kiosztottak összesen 480 frt 50 krt három havi segély kepen. Az árvaház számára részlete-sebb szabályrendeletet készített és fogadott el Végül az egylet tisztújító közgyűlést május hó 9 ik napjára tűzte ki.

* **Köszönetnyilvánítás.** Az István gőzmalom igazgatósága az izr. iskola felszerelésére 30 frtot, egyéb iskolai czélokra pedig 10 frtot kegyeskedett adományozni. Szives áldozatkészségeért ez uton is köszönetét nyilvánítja az izr. iskolaszék.

* **Országos nyomdász kongresszus Debreczenben.** Több ízben megemlékeztünk már arról, hogy a debreczeni nyomdászegylet augusztus hóban készül megülni fennállásának 25 éves jubileumát. Ez alkalomból a debreczeni nyomdász egylet már sokszor ülésezett s elhatározták hogy a jubileumot fényes ünnepségekkel kapcsolják egybe. Legutóbbi

ülésétől az egyet felterjesztést intézett a budapesti nyomdász együlethez, melyben kérelmezik hogy az egyet 25 éves jubileuma alkalmából Debreczenben országos nyomdászgyűlést tartsanak. A budapesti egyet a felterjesztést elfogadta s erről már értesítette is a debreczeni szaktársakat. A kongresszus napjai augusztus 20. 21. és 22-én lesznek, mikor a jubileumi fényes ünnepeket is megtartják.

* **Öngyilkos aggastyán.** A rendőrségi központban ma reggel Ö r y István 93 számú rendőr jelentette, hogy H a t v a n i József Ispótlá u t c z a 2053 sz. a lakos 62 éves ev. ref. vallásu gazdalkodó 1/2 9 órakor a tehénöl padlásán felakasztotta magát. P ó s a l a k y Mihály rendőrbiztos és dr. F r á t e r Imre orvos jelenték meg a helyszínén, de már csak a beállott halált konstataáltak.

* **Nyilvános köszönét.** Az Emke debreczeni fiókjának megbízásából folyó hó 26 és 27 ik napjain az Emke és a létesítendő debreczeni egyetem czéljaira a színházban jótékony műkedvelői előadás lett rendezve. Az előadások nem csak anyagilag érték el kiváló eredményt, de a műértő nagy közönség osztatlan elismerése szerint a jótékony oltárán áldozatot hozott közreműködő urhölgyek és urak fáradozásait is nagy siker koronázta fogadják a műsor minden számában készségesen közreműködő nemes és szép eredményt elért munkájokért a rendező bizottság nevében nyilvánított hálás köszönetem; kétségtelenül legbiztosabb jutalmát látjuk fáradozásunknak abban, hogy a két nagy és nemes czél, amely érdekében fáradoztak tekintélyes összeget nyer a két előadásból, amelyre önök mindenkor büszke öntudattal gondolhatnak vissza. Debreczen 1897. márczius 31 én G r ó f K o r n i s Z s i g m o n d n é rendező biz. elnök.

Színház.

Jászai Mari első estéje Sapphó.

(Szomorujáték 5 felvonásban. Irtá Grillparzer, fordította Ivánfi Jenő. Először adták a debreczeni városi színházban 1897. ápr. 1-én.)

Szóljon a legelső hang, mely ajkunkon kirepül, ó róla, kinek pusztá megjelenése ünneppé varázsolja a munka hét köznapiját mindenhol s akinek játéka megkapja szívünket s magával ragadja a lelket abba a csodás magasságu eszményi világba, ahol igaz érzések és gerjedelmek tusája marcangolja halálosan, de annál fenségesebb módon az emberek szívét s hiányzik róluk a földi por, a salak... J á s z a i Mari üdvözlése legyen az első hang, mely kirepül fogaink sövényén, a nagy, a páratlan, művésznőt, akinek minden alakítása eléri a fenség emberileg elérhető legnagyobb határát, aki minden szerepében igaz, de emellett mindig művészi egyszersmind. Ó sohasem feleli el az örök időkre szóló utasítást: Nem a valóság, annak égi mása lesz a mitől függ a j á t é k varázsa. — Ki ne emlékeznék reá, mikor Budapest könnyen hevülő s mely meggyőződés nélkül szűkölködő közönségét először elfogta a Duse-láz, Jászai kimondta róla az igazi ítéletet, még mielőtt látta volna: Miként lehet egy művésznőnek önként nyílt színen az — orrát fujni?!... Voltak, akik ebben a vitában őt sem kímélték meg s mégis az ő győzelmével végződött, — mert hiszen kétszeresen volt igaza neki, azért mert Duse tényleg túlozza a természetességet, de azért is még pedig legfőképen, mert szemére hányta a közönségnek, hogy a m a g y a r művészeket évek hosszú során észre sem veszik, de az idegennek egyszeri látásra hódolnak. Ha talán volna is az ő művészete ellen kifogás, ezért a tettéért el kellene azt feleltünk!

De nincs! Jászai Mari minden ízében művésznő s mint ez az írása is mutatta m a g y a r művésznő. Avagy emlékezzünk? Vajjon nem a magyar tragédiák azok, amelyekben a legfenségesebb s viszont teyük

kezünket a szívünkre, vajjon az ő shaksperei, vagy görög alakításai nem hatnak-e olyan mélyen le a lelkünk fenekére, mert a szerző gondolatának, a szerep karakterének igaz értelmezése mellett minden lépten-nyomon megáltszik, kiérzik, hogy úgy mondjuk, k i s u g á r z i k a m a g y a r a s s z o n y!

Azt mondják, nincs magyar típus! Nézzétek meg Jászai Marit, a mint végig álmódja az Ember tragédiáját s végig az egész világtörténetet: mi az összekötő fonala az egyes színek Éva alakjainak? Madách azt mondja; Éva, én azt mondom; a magyar Éva és én eltudok képzelni, láttam is már bájosabb Évát az első jelenésben, de magyar lelkemnek igazabbat, természetesebbet sohasem s az a láthatatlan, de mégis hatékony nemzeti büvő, az a varázsfátyol, mely megédesíti a keserűt és szánalmat ébreszt a legundokabb bűnért bűnhődő iránt is, amelyet n e m z e t i k ö z - é r z é s n e k neveznek, atszövi Jászainak minden egyes alakítását s feledhetlenné teszi a magyar ember előtt. Pedig ez nagyon megszívlelendő dolog a mai időben, mikor olyan nagy hűjjával vagyunk s annyira szükségünk lenne életküzdelmek során a nemzeti érzésre...

Meglepo dolgokat beszélnek talán? Meglehet, ámbar szegyelmem magamat, ha úgy volna, nem azért, a mit mondtam, hanem azokért, a kiket meglepett. Hiszen ez azt jelentené, hogy kivesszék abból a közönségből, a meiyiket ekként nem hatja át a Jászai Mari játéka, teljesen a nemzeti lélek ereje. Szegyelmem magamat, ha így volna és könyeket hullatnék a nemzet jövője felett, mert olyan a nemzeti érzés, mint a szülői és gyermeki szeretet, átsugárzik a testen, lélekből lelebbe hatol, akár csak a katód sugár és rezgésbe hozza önkéntelenül és a szemnek, agynak ismeretlenül is a m á s i k lelkének hurjait, a kit ez meg nem érint mikor valahol fellépett, annál a magyarság névben él csak, többé nincs jelen!

Magyarazatra van talán szükség? — Könnyen szolgálak én: Ime itt van a tegnapi előadás. Német írónak görög tárgyú, görög formájú tragédiája, de a melyben legfeljebb a történelmi igazság a görög, a szellem, a név, a mely a benne mozgó alakokban lüktet, teljesen osztrák — szóval — elhibázott s Jászai Mari kezében Sapphó mégis élő husból és vérből való valósággyá lett, igaz volt minden ízében, legalább előttünk. Miért?

Mert a hiányzó görög szellemet magyarral, a mi lelkünket rezgésbe hozó sugárral pótolta, a melylyel el tudta feledtetni azt, hogy nem görög, hanem osztrák. Az a bécsi asszonyosság, aki Grillparzernek modellje lehetett valaha, teljesen eltűnt a színpadról, pedig a sugókönyvben teljes nagyságában pompázott, helyette egy magyar — s épen azért igazi görög asszonyt láttunk mozogni, érezni, szavalni, cselekedni és zokogni...

Jászai Marinak minden mozdulata, minden hangváltozata, arczának minden legkisebb játéka megfelelt annak az ideálnak, amelyet a szerző Sapphóról olvasott, de azt, a kiről aztan lementázta, magyarnak mutatta be, — olyannak, akit mi ismerünk, megértünk és szeretünk, akinek elhisszük nagy szívbeli fájalmát, elhisszük minden pillanatban tetteinek indítóokait, ha nem is bírjuk átérteni e g e s z jellemét — s ez a fő, mert az egész jellem a szerző hibája vagy erénye, mely csak akkor ítéltető meg igazán, ha a színész minden tettét igazán mutatja be. Jászai Mari pedig ezt tette és pedig azért, mert magyarnak mutatta be. Mi ismertük azt a nőt, a ki az első felvonásban ömlengett, azt is a ki a másodikban meglepődött azt is... szóval valamennyit s ha mind az öt nem volt teljesen ugyanaz, az a Grillparzer hibja, azonban hogy mégsem volt teljesen más, hogy olyan összekötő káposcs és elfogadhattuk a darabot hibái mellett is, az a Jászai Mari magyar lelkének köszönhető, mely egész alakítását áthatotta, amely az egyes képeket egygyé forrasztotta.

Társát, Phaont K o m j á t h y játszóta szintén nagy hatással, gyönyörű organuma

a pattogó versekhen teljesen érvényesült játéka pedig méltó volt az alalomhoz.

Melittát, akiért Phaon Sapphot elhagyja és tengerbe kergeti, S z a b ó Irma játszotta kedvesen, nem, bájosan úgy a mint csak tőle elképzelhető.

A két kisebb szerepet Eucharist és Rámsest K i s s Irén és S z i l a g y i váilalták magukra, s nyujtottak művészi stafage-t a művészi játékhoz.

Tap*, éljenzés és kihívás nem akarta végét irni sohasem, sőt a harmadik felvonás után a vasfüggöny előtt is folyton zugott egészen a következő felvonásig. Jászai Mari mindannyiszor, mikor kijött, magával hozta társait, — a világot sem akarta magának ismerni el a tapsokat, részt nyujtott benne a többieknek is, sokszor a színpad közepéről ment vissza egykért-másikért.

A színház zsufolva volt, már szerdán minden jegy elkel.

Fejő.

Szathmáry Árpád vőlegény. A mi volt és leendő kedélyes apánknak és jellemeszínűnknek és nemkülönbén híres énekesnőnek, P a j o r Emiliának van egy az apja nevét viselő fiuk, aki a napokban megtette az első lépést arra, hogy felvegye Hymen rózsalánczait. Akadt akkor egy pár jól értesült fővárosi újság, amely az apját jegyezte el a fia menyasszonyával s azok alapján e hét elején a D. R. U. a következőket írta:

A vigszínház pompás humoru kedélyes apja egyet gondolt, szerepszakmát cserélt és szerelmes színész lett. De nem a színpadon, hanem a polgári életben. Szathmáry Árpád ugyanis ez idő szerint boldog vőlegény, eljegyezte S u s z t h e r Mariska kisasszonyt, a vidéki színpadok egyik kedves alakját. Minthogy a vígjáték a műzabályok és a fennálló gyakorlat értelmében házassággal végződik, nagyon természetesen kell találunk, hogy olyan kitűnő vígjátéki színész, mint S z a t y i ur, sem maradhat bus özvegyiségben.

Mosolyogtunk a dologra, de — nem szólunk semmit. Ma reggel aztan ujra egy fővárosi lapban, a M-g-ban láttuk ezt a czímet s nem állhattuk meg, hogy el ne olvassuk s uramfia! — szószertint a D. R. U. hire van ott lenyomatva — hiába, kerek a világ!

ZENE.

Zenetörténeti fololvasások.

Debreczen, ápril 2.

(Folyt és vége.)

A harmadik este lesz szombaton, 1897. ápril hó 3-én kezdete 1/2 8 órakor, a következő programmal:

A cigány zenészekről. Lavotta, Bihari stb. korszaka. — Debreczenből Rác Károly zenekara közreműködésével.

Fololvasás, tartja: Beke Antal. (Népdal: Kitétek a holttestet az udvarra... (Rác Palitól: Lehullott a rozgó) nyárfa...)

Czinka Panna: Hallgató nóta. Lavotta János: Koronatiós magyar. Bihari János Primitiális magyar. (Liszt Ferencz. Rákóczi induló. Zongorán előadja: Galánffy Ágnes k. a.) Rákóczi nóta és induló.

Csermák Antal. Hallgató magyar nóta. Rózsavölgyi Márk. La-su friss. Boka Károly: dalai és kesergője.

A negyedik este a jövő szerdán 1897. április hó 7-én kezdete fél 8 órakor, a következő műsorral:

Századunk legjelesebb magyar zeneszóinek ismeretese. Friedmann József hegedűtanár. Nagy Dezső és Jóna Kálmán debreczeni művész urak szives közreműködésével.

Fololvasás, tartja Beke Antal. Bartalus I. Régi jó idők. Zongorán előadja Mező Mariska k. a.

Mosonyi M. Pusztai élet. Zongorán előadja Jóna Kálmán ur.
Sipos Antal. A világi cimbalmos. Zongorán előadja: **Mező Mariska k. a.**
Zimay László, Rhapsodia op. 28. Zongorán előadja: Jóna Kálmán ur.
Székely Imre. 18-ik magyar ábránd. Zongorán előadja: **Mező Mariska k. a.**
Ernyei J. Szép Ilonka, melodráma. Előadja: **Orosz Olga és Galánffy Ágnes k. a-ok.**
Id. Abrányi K. Milleniumi sonata, zongorán előadja: **Galánffy Ágnes k. a.**
Hubai I. Pusztai hangok. Előadja: **Friedmann J. és Jóna Kálmán urak.**
Káldy Gyula Csalogány dal. Zongora és furula kíséret mellett énekl: **Orosz Kornélia kisasszony.**
Liszt Ferencz. II. Rhapsodia. Zongorán előadja: **Galánffy Ágnes k. a.**
Joachim József. Magyar táncok. Előadja: **Friedmann J. és Jóna Kálmán urak.**
Magyar dalok. Cimbalmon előadja: **Nagy Dezső ur.**

Az ötödik és utolsó este pedig szombathoz egy hétre, 1897. április hó 10-én, kezdete 1/2 8 órakor s annak műsora a következő:
Zenekari szerzemények bemutatása a cs. és kir. 39-dik gyalogezred zenekara által, Krause Antal karnagy ur személyes vezetésével.
Felolvasás. **Beke Antal.**
Doppler F. Ilka operának nyitánya.
Volkmann R. Visegrádi képek: A jösnő.
Volkmann R. Visegrádi képek: Szolimán.
Kéler B. Magyar vigjáték nyitány.
Erkel F. Hunyadi László opera nyitánya.
Liszt F. Magyar rhapsodia.
Farkas Ö. Balassa Bálint opera nyitánya.
Záradékol: Rákóczi induló, Berlioz Hektor párizsi zenetudós hangszerelésében.
Ajánljuk az eredeti vállalkozást t olvasóink szives figyelmébe.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

ápril. 1.

A készárúzet hivatalos árjegyzései következők

Buza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	76	7.45	80	8.00
"	77	7.45	81	8.00
"	78	7.70	82	8.65
Tiszavidéki ó	79	7.80	80	8.10
"	76	7.80	80	8.10
"	78	7.90	81	8.05
Pestvidéki ó	79	7.70	82	8.10
"	76	7.70	80	8.10
"	77	7.85	80	8.10
Fehérmegyei ó	78	7.90	81	8.05
"	79	7.90	82	8.05
"	76	8.00	80	8.10
Bácskai ó	77	7.65	81	8.05
"	78	7.65	82	8.05
"	79	7.80	81	8.10
Észak magy	76	7.70	80	8.10
"	77	7.70	81	8.10
"	78	7.70	81	8.10

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű új	70-72	6.25
" másodikrendű új	—	6.20
Árpa takarmánynak új	60-62	4.25
" égetni való új	62-64	5.20
" serföldei új	64-66	6.50
Zab új	39-41	3.85
Tengeri búza új	—	3.60
" más nemű új	—	3.45
" más nemű	—	3.40
Érdze Ró. búza új	—	—

Sertés vásár.

ápril. 1.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilógrammon feüti súlyban) — — — — — krajczárig, közep (páronként 220—260 kilógramm súlyban) 56—57 krajczárig könnyű (páronként 220 kilógrammig terjedő súlyban) 55—56 krajc ár.

Sertéslétszám: 1897. évi márcz. 29-ik napján volt készlet 17.265 darab, 1897 márcz.

hónap 30-én felhajtott 478 drb, 1897 márcz hónap 31-ik napján elszállított 257 drb, 1897 április hónap 1-ik napjára maradt készletben 17486 drb. A bizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertés vásár. A ferenzvárosi petroleum-rakodónál levő székesfővárosi konzum sertés vásár jelentése ápril. 1-éről: Érkezett: 117 dr. Elszállított budapesti fogyasztásra 81 drb vidékre 6 drb, elszállítatlan maradt 109 drb — Na a p i á r a k : 250—280 klg. súlyban b — 56 kr. 300—380 klg. súlyban 51—52 kg ma'aczkok 40—42 frt. különféle 120—180 k l u l y b a n 55—56 1/2 frt.

CSARNOK

Egy detektív regénye.

— **Ottolengui Rodrigótól** —

— A Debreczen saját fordítása —
(Folytatás.)

— Miért csalt be ide?
— Egyszerűen azért, hogy itt tartsam — nos, mondjuk tízenkét óráig, tehát körülbelül még két óra hosszat. Talán csak nem lesz ellenére?

— De igenis nagyon! Most nem akarok két óráig egyedül maradni önnel.

— Ez igazán mulatságos. Hát hol akar távozni?

Lucette nem szólt, csak az ajkát harapálta, belátta, hogy kénytelen alkalmazkodni: Sikoltani ugyan sikoltozhatott volna, de Mrs. Ransen és Dóra még elébb kimentek, mint mint Emily és így teljesen egyedül voltak Mr. Mitchelllel az egész lakásban. De hisz a házfelügyelő vagy a járőrök figyelmét is feköltetheti, midőn ez észébe jutott, mindjárt az ablakra tekintett, miből Mitchell is azonnal elárulta szándékát.

— Figyelmeztetem, hogy ne próbáljon egyet sem kiáltani Lucette, mondotta, mert másként kénytelen volnék magát lekötözni és a száját betömni, mi pedig két óráig, azt hiszem, kissé kellemetlen volna.

— De hát azt csak megmondja, hogy miért tartóztat vissza? kérdezte Lucette szünet után.

— Ugy hiszem, már mondtam Önnek: nem akarom, hogy a kis elintézni való dolgát elintézzé.

— Nem értem Önt.

— Sőt, Ön nagyon is jól megértett engemet; maga nem olyan ostoba. Azért kedves kisasszony, csak nyugodjon bele az elkerülhetetlenbe, tízenkét óráig már majd csak eltelik valahogy az idő. Ha olvasni akar, akkor ép itt van egy ujság. Érdekes gyilkossági történet van benne megírva, hisz tudja Ön arról a hölgyről, a kit épen itt ebben a házban gyilkoltak meg. Figyelemmel kísérezte ezt az esetet?

— Nem, felelte röviden.

— Különös. Pedig Ön ép olyan kinezésű, mint akit nagyon érdekelnek az ilyen dolgok.

— Nem, épen nem érdekelnek.

A két óra lefolyása alatt, ezenkívül, többet nem szóltak egymáshoz. Mitchell kényelmesen leült egy nagy karosszékre s onzét figyelt a leánykára, folyton mosolyogva ami Lucettet annyira felboszantotta, hogy elfordította a fejét s elkezdte a fajat bámulni. Végre ütötte a tízenkettőt, a lányka abban a perczen felugrott.

— Mosi már mehetek?

— Igen Lucette, most már mehet — végezheti a kis elintézni valóját — ha ugyan el nem kézett, mellekesen különben azt is tudatom önnel Lucette, miszerint Miss Remsen megbízott, hogy tolmacsoljam, miszerint nincs többé szüksége a szolgálatára.

— Az az magyarul, hogy elvagyok bocsátva?

— Nem épen! Én csak azt mondtam, hogy nincs többé szüksége önre, mert lássa,

Miss Remsen úgy véli, hogy ön kissé nagyon is nesztelenül lép a szobába. És hogy mindig megijed, ha hirtelen ott látja, hogy ön is jelen van anélkül, hogy egy lépését is hallotta volna.

— Ön igazi ördög! felelte Lucette dühöngve, midőn az ajtót kitárta, melyet Mitchell időközben kinyitott.

— Igazam volt, gondolta magában Mitchell, mikor a leálynak mosolyogva utána nézett.

Lucette azonnal távozott a házból s a legközelebbi sürgönyhivataltól hozsietett, a hol néhányszort irt, melyet egy kihordó gyerektől elküldött. Azután a Madison Squarera ment, a hol a legrosszabb hangulatban várakozott. — Végre meglátta messziről Barnest s eleibe sietett:

— Nos, mi baj? kérdezte Barnes maga is izgatottan. Hogy jön ide?

— Elbocsátottak a szolgálatból.

— Elbocsátottak? Miért?

— Magam sem tudom, de ez az ördög, ez a Mitchell az oka mindennek. Ma reggel két óra hosszat bezárt s azután pedig azt mondta, hogy Miss Remsennek nincs többé szüksége reám. Oh, de szerettem volna a szemét kikaparni. — És azután elmondta a detektívnek a történeteket. Azok után, miket a tegnapi esti beszélgetésükből hallottam fejezte be végül, úgy hiszem, hogy a menyasszonyát is bevonta a terveibe. A segítségét kérte legalább és ép midőn a kívánságát akarta neki előadni, hogy mit cselekedjen, meglátott engem s elhallgatott. — Azt hiszem, hogy a gyermek forog a kérdésben.

— Istenemre, Ön az igazság körül tapogatt. Ép abból a házból jöttem, mikor levelét megkaptam, melyre idesiettem. Azon ürügy alatt jutottam be az intézetbe, mert azt mondtam, hogy egy gyermeket akarok ott elhelyezni, ép most reggel voltam a nevelő intézetben, a hol a többek között kérdezősködtem gyermeke felől is. Az igazgatónő azt mondta, hogy az intézetben volt a gyermek, de hogy a kis Róza ép most távozott el. Eltávozott? Mikor? kérdeztem én. Valami tíz perc előtt. Az anyja magával vitte egy kocsiiban. Tehát míg Ön a szobába le volt zárva, Miss Remsen odakocsizott és magával vitte a gyermeket.

— De hisz nem a Miss Remsené a gyermek.

— Nem bizony, maga liba. Ön úgy lát-szik egész megvan bódulva? Már látom egész életére csak egy szelkelepcze marad. En nek mind az engedellensége az oka. Ön megmutatta magát Mitchellnek a vasuton és most itt vannak szörnyű furfangos-ágának a követi kezmenyei.

— Ah, mit, hisz nem ismert fel.

— Persze, hogy megismerte. Igazán ostoba voltamj hogy ilyen fontos ügyet asszony személyre mertem bízni.

— Ugy? Azt hiszi? No, az az asszony személy mégsem olyan buta, mint Ön képzeli. A gomb ismet itt van nálam.

— Ez szép. De miként fért hozzá?

— Tegnap este, míg a színházban voltam, átvizsgáltam a Miss Remsen dolgait s azok között, egy ékszer szekrényben akadtam reá. S ime itt van.

Ezzel átnyujtotta Barnesnek a művés zille: metszett gombot, mivel legalább kissé mégis megvigasztalhatta.

— Valami ajándékot nem kapott Miss Remsen az többi napokban Mitchelltől?

— De igen! Tegnap este egy csodaszép rubinkót.

— Miként van befoglalva?

— Mint hajtű!

— Helyes! most nem szolgálhatok sem-mivel más megbizással, csak menjen haza s hallgasson szépen, csinált már eddig is elég galibát.

— Mr Barnes Ön igazán utálatos ember. Hát hasznomat talán nem is vette?

— Igen, hasznát is vettem, de ne feledje hogy egyetlen tévesztett lépés lerontja a sikereket. (Folyt. köv.)

Ajánlat.

A Nagy-Csapó-utca
323-dik számú háznál
a „Koronához“ címzett

Vendéglő

táncsteremmel és a hozzá
tartozó helyiségekkel, nagy
szép kerttel, a mely bármi-
féle mulató helyiségnek is igen
alkalmas **2000 frt** évi bér-
összegért

AZONNAL KIADÓ.

Értekezhetni **Kurucz
Miklós** elnöknél, Hüvelyes-
utca 1072. szám alatt.

Árverési hirdetemény.

Alólirott bírósági végrehajtó csőd-
tömeggondnok megkeresése folytán ezen-
nel közhírré teszi, hogy v. b. özv. Veres
Lászlóné csődtömegéhez tartozott arany
értéktárgyak Hatvan-utca 1099. sz. alatti
házban 1897. április hó 10-én d. e. 9
órákor készpénz fizetés mellett bírói
árverésen elfognak adatni.

Debreczen, 1897. márczius hó 30-án.

Sugár Gyula
bírói végrehajtó.

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi londoni
egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel a
arany éremmel kitüntetve. — Orvosi tekin-
télyek által kipróbált s nagy körökben kitűnő
sikerrel használt külszer:

REUMA SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármennemű
csúszos bántalmait, u. m.: kőszvény, osz, reuma,
ischias asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben
gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri be-
dörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntet.

**Fog- és fejfájást 5 perc alatt
megszüntet.**

Egy üveg ára használati utasítással a korona
erősebb üveg két korona 40 fillér.

Főraktárak Budapestén: **TÖRÖK JÓZSEF**
ur gyógyszer-tárában király-utca 12. és **dr. EGGER**
A. ur gyógyszer-tárában vaczi-körút 17. sz. —
Ugyiszintén a főváros összes s a vidék csaknem
összes gyógyszer-tárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél
S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek
Ugyiszintén: Debreczenben: **Dr. Rótschnek**
V. Emil és **Tóth Béla** urak gyógyszer-
tárában.

3163

1897.

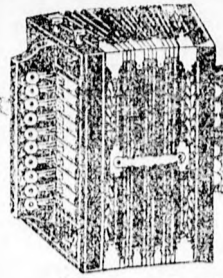
Hirdetemény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa
részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a
város tulajdonát tevő, a Tóczó mellett
fekvő 44 hold 639 □-öl jelenleg Hatvani
Károly által haszonbérbe birt földbirtok
az 1897. év április hó 1-től, 1902. október
hó 1-ig terjedő 5 $\frac{1}{2}$ évre, 1897. április hó
7-ik napján d. e. 9 órákor a városház
kistermében megtartandó nyilvános árve-
résen, a városi számvevői hivatalban
megtekinthető feltételek mellett haszon-
bérbe fog kiadatni.

Miről az árverelni óhajtok azzal
értesíttetnek, hogy a kikiáltási ár 10 %-át
báratpénzül az árvereltető bizottság ke-
zéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1897. márczius 26.

A városi tanács.



Csak

4 $\frac{1}{2}$ frtért

szállítom az én világhírű

„BOHEMIA“

húzó hamonikáimat,
hózu foggantyúval és va-
di gyöngyház lapocskáival
2 kettős rugója és 11 réti
erős foggantyúja van, előt-
hetetlen réz óvsarkokká-

A hangok egyes lapokon vannak, minek követ-
keztében a harmonika orgonaszzerű hangu.

40 hangu 2 Reg. nagys. 15 $\frac{1}{2}$ + 33 cm. = frt 4 $\frac{1}{2}$

60 „ 3 „ „ 17 + 34 „ = „ 5 $\frac{1}{2}$

80 „ 4 „ „ 17 $\frac{1}{2}$ + 34 $\frac{1}{2}$ „ = „ 6 $\frac{1}{2}$

Saját magát tanító iskola ingyen. — Porto és
csomagolás 60 kr.

Képes árlap ingyen.

SCHUSTER C. harmonika-gyáros
Markneukirchen, 7. S. (Csehország)

Küldés vámentesen utánvétellel. — Becserelés
megengedve.

Viszonteladók kerestelnek.

Az általam leggondosabban össze-
állított, tekintélyes orvosok által aján-
lott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elter-
jedtségnek örvend, kapható minden
fűszerüzletben, valamint gyógyszer-
tárakban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr.
nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan tel-
jesíttetnek.

Használati utasítással ellátott köny-
vesko minden üveggel ingyen adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszer raktára.
DEBRECZENBEN, (Tisza-palota.)



Rendkívül dus raktár.
Félvászon, egész vászon, félbőr és félbőr-posztó

igen csinos kötésű

üzleti könyveket

rendkívül olcsó árak mellett

ajánl :

HOFFMANN és TÁRSA

könyvnyomdája

Debreczen, a Főpostával szemben.